

MB-101

November-2016

B.Com., Sem.-V

303 : Business Law-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) "તમામ કરારો સમજૂતી છે પરંતુ તમામ સમજૂતી કરાર નથી". – સમજાવો. 6
અથવા
સ્વીકાર એટલે શું ? કાયદેસર સ્વીકારના આવશ્યક તત્ત્વો જણાવો.
- (B) જુગારી કરાર અને વીમાના કરાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 4
અથવા
દગો અને ગેરરજૂઆત વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- (C) નોંધ લખો : લગ્ન અવરોધક સમજૂતીઓ. 4
અથવા
નોંધ લખો : અસ્વસ્થ મનની વ્યક્તિ સાથેના કરાર.
2. (A) અવેજની વ્યાખ્યા આપી, અવેજના આવશ્યક તત્ત્વો જણાવો. 6
અથવા
"અવેજ વગરના કરાર રદબાતલ છે." – નિયમના અપવાદોની ચર્ચા કરો.
- (B) ભારતીય કરારના કાયદા મુજબ અર્થકરારનો અર્થ ઉદાહરણ આપી સમજાવો. 4
અથવા
પૂર્વાપેક્ષિત કરારભંગ એટલે શું ? તે કઈ રીતે થઈ શકે ?
- (C) નોંધ લખો : શરતી કરાર. 4
અથવા
નોંધ લખો : કરારની નિષ્ફળતાનો સિદ્ધાંત
3. (A) ડમ્પિંગ વિરોધી કસ્ટમ ડ્યૂટી અને સંરક્ષણાત્મક કસ્ટમ ડ્યૂટી સમજાવો. 6
અથવા
સમજાવો : કેન્દ્રિય જકાતના કાયદા અનુસાર નાના કદના એકમોને જકાતમાં રાહત.
- (B) કેન્દ્રિય જકાતના કાયદા અનુસાર સમજાવો. (ગમે તે એક) 4
(1) ઉત્પાદન
(2) કારખાનું
અથવા
સમજાવો : સેનવેટ અને સેનવેટ ક્રેડિટ

(C) વ્યાખ્યા સમજાવો :

- (1) પ્રતિબંધિત માલ
- (2) આયાત અને આયાતકાર

અથવા

વ્યાખ્યા સમજાવો :

- (1) વેચાણ અને ખરીદી
- (2) જકાતપાત્ર માલ

4. (A) “કોઈપણ વેચનાર પોતાની પાસે હોય તેના કરતાં વધુ સારો માલિકી હક્ક ખરીદનારને આપી શકે નહિ.” – આ નિયમ સમજાવી તેના અપવાદો લખો.

અથવા

વેચાણ અને વેચાણની સમજૂતી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

(B) મુકરર માલ અને બિનમુકરર માલ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

અથવા

અણચૂકવાયેલ વેચનારનો લિયનનો અધિકાર જણાવો.

(C) નોંધ લખો : ખરીદનાર સાવધાનનો નિયમ

અથવા

નોંધ લખો : ગર્ભિત શરતો

5. નીચે દર્શાવેલ વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો :

- (1) કરાર એ માત્ર સામાજિક સમજૂતી છે. ✗
- (2) સગીર સાથેના કરાર ગેરકાયદેસર છે. ✓
- (3) મૌન બોલવા બરાબર હોય ત્યારે તે ભૂલ ગણાય. ✗
- (4) અશક્ય કાર્ય કરવા અંગેના કરારો રદબાતલ છે. ✓
- (5) વેચનારના કબજામાં માલ ન હોય છતાંય તેની ડિલિવરી થઈ શકે. ✓
- (6) સામાન્ય નિયમ પ્રમાણે જોખમ સંપત્તિની સાથે જાય છે. ✓
- (7) માલ વેચાણનો કરાર જંગમ માલનો થઈ શકે. ✗
- (8) માલની વ્યાખ્યામાં પ્લાંટ-યંત્રોનો સમાવેશ થાય છે. ✗
- (9) અવેજ માત્ર નાણાંના સ્વરૂપમાં જ હોવો જાઈએ. ✗
- (10) ‘કારખાનું’ કારખાનાના કાયદા હેઠળ નોંધાયેલું હોવું જરૂરી નથી. ✗
- (11) કસ્ટમ ડ્યૂટી આયાત અને નિકાસ કરેલ માલ ઉપર લાદવામાં આવે છે. ✓
- (12) જે માલને ઓળખી બતાવવામાં આવે તેને મુકરર માલ કહે છે. ✓
- (13) કસ્ટમ ડ્યૂટી પ્રત્યક્ષ વેરાનો એક પ્રકાર છે. ✓
- (14) પુસ્તક ઉપર જણાવેલ કિંમતએ દરખાસ્ત છે. ✗

MB-101

November-2016

B.Com., Sem.-V**303 : Business Law-I**

[Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70]

1. (a) "All contracts are agreements but all agreements are not contract." – Explain. 6
- OR**
- What is an acceptance ? State the essential elements of legal acceptance.
- (b) Explain the difference between Wagering Contract and Insurance Contract. 4
- OR**
- Explain the difference between Fraud and Misrepresentation. 4
- (c) Write note on : Agreements in Restrain of Marriage.
- OR**
- Write note on : Contract with a person of Unsound Mind.
2. (a) Define consideration and state the essential elements of consideration. 6
- OR**
- (b) Discuss the exceptions of the rule "Contract without consideration is void".
- (b) Explain the meaning of Quasi Contract with illustrations as per Indian Contract Act. 4
- OR**
- What is an anticipatory breach of contract ? How can it be made ? 4
- (c) Write note on : Contingent Contract.
- OR**
- Write note on : Doctrine of Frustration.
3. (a) Explain Anti-Dumping Custom Duty and Protective Customs Duty. 6
- OR**
- Explain : Relaxation given to Small Scale units under Central Excise
- (b) Explain under Central Excise Act : (Any one) : 4
- (1) Manufacture
- (2) Factory
- OR**
- Explain : Cenvat and Cenvat Credit.

(c) Explain definition :

- (1) Prohibited goods
- (2) Import and Importer

OR

Explain definition :

- (1) Sale and Purchase
- (2) Excisable goods

4. (a) "No seller can give to buyer a better title than what he himself has." – Explain this rule and state its exceptions. 6

OR

Explain the difference between Sale and Agreement to Sell.

(b) Explain the difference between Ascertained goods and Unascertained goods. 4

OR

Mention the unpaid seller's Right of Lien.

(c) Write note on : Doctrine of Buyer Beware (Caveat Emptor) 4

OR

Write note on : Implied Condition.

5. Answer the following statements are True or False :

14

- (1) Contract is only a social agreement.
 - (2) Contract with minor is illegal.
 - (3) When silence is equivalent to speech, it is considered mistake.
 - (4) Contract to do impossible act is void.
 - (5) Goods may be delivered though the seller, does not have possession of goods.
 - (6) As per general rule risk passes with property.
 - (7) Contract of Sale of Goods can be made for movable goods.
 - (8) Definition of goods includes plant-machinery.
 - (9) Consideration must be in form of money only.
 - (10) 'Factory' need not be registered under Factory Act.
 - (11) Custom Duty is levied on import and exports both.
 - (12) The goods which is identified is ascertained goods.
 - (13) Custom duty is a one types of direct taxes.
 - (14) Price mentioned on the book is offer.
-